

Izhaja dnevno
vsaki
Torek
Sredo
Četrtek
in
Petek.

Issued Daily
every
Tuesday
Wednesday
Thursday
and
Friday.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO SLOVENSKE PODP. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.
STEV. (No.) 70. CHICAGO, ILL., ČETRTEK. 1. MAJA — THURSDAY, MAY, 1, 1924. LETO (Vol.) X.

Smrt pobrala dve sestri na en dan.

PRVA MISS MARY GREGORICH UMRLA OB POL 4. URI ZJUTRAJ. — NJENA SESTRA MRS. CATHRINE BRINC (ROJ. GREGORICH) UMRLA OB 3. URI POPOLDNE. — OBE STI BILI ZAVEDNI SLOVENKI IN CHICAŠKA NASELBINA JIH BO POGREŠALA.

Chicago, Ill. dne. † Rano v jutru v torek dne 29. aprila ob pol 4. uri je posegla neizprosna smrt s svojega koščeno roko po življenju, ki je začelo šele brsteti in cveteti. Miss Mary Gregorich je umrla in ni jo več med nami. Šele 23-ta spomlad ji je zasijala letos — a bila je njena zadnja spomlad, odpovedala ji je zemeljsko sodelovanje in presadila jo je v večnost.

Ranjka Mary je bila bolehalna že par zadnjih let. Bolezen je prenašala potrpežljivo in ni se ji klonila rada. Pred dvema letoma je odšla po nasvetu zdravnika na zapad v solnčno Kalifornijo si iskati ljubega zdravnika. In ko se je vrnila nazaj je prišla pomlajena, videti je bilo, da se ji je zdravje vrnilo, in da ji je podnebje zlate Kalifornije vrnilo ljubo zdravje, po katerem je njeno mlado srce koprnelo. Toda, kakor cvetlica, ako jo preneseš iz čistega solnčnega zraka ne vseva, marveč usahuje, tako je začelo zopet njeno zdravje usahovati. Pred par meseci je odšla v bolnišnico, kjer se zdravijo ljudje s slimi boleznimi. Vsi smo upali, da se ji zdravje vrne in da jo bomo zopet videli veselo med nami. Toda — božja volja je odločila drugače in jo je v torek jutro, še predno je jutranje solnce posijalo na zemljo poklicala k sebi v večnost. S tem je končano njeno zemeljsko trpljenje.

Pokojna Mary je bila pred štirimi leti zaposlena precej časa kot upravnica v upravništvu našega lista, kjer je svojo službo jako vestno opravljala. Dasi rojena v Ameriki in ni obiskovala slovenskih šol, je govorila in pisala skoraj perfektno slovensko.

Komaj smo vrjeli prvi novice, ko pride druga — da je kruta neizprosna smrt posegla še po njeni sestri Catherine in ji pretrgala isti dan dne 29. aprila ob 3. uri popoldne življenja. Zdelo se je nam neverjetno, a ponovno poročilo je potrdilo to žalostno vest kot resnično.

Obe sestri sti bili zelo delavne. V življenju, dokler se ni Catherine poročila sti bili vedno skupaj in se neizrečno ljubile. Bili sti v resnici prave sestře v pravem pomenu besede. Skupaj sti živeli in skupaj sti umrle. Koliko dobroga sti storili za Marijino družbo fare sv. Štefana. Bile sti večkratne odbornice Marijine družbe. Kadar se je šlo za kako prireditve za župnijo je bilo videti te dve blagi sestri vedno v prvih vrstah. Kolektale in nabirale sti za cerkev kakor marljive čebelice. Nisti se bale ne žrtve ne dela, njima je bilo glavno, da se je dosegel vspeh. Zato žaluje za njima ne samo domača družina, katera seveda najbolj čuti to težko izgubo, ampak tudi vsa naselbina v Chicagi.

Pogreb obeh sester se bo vršil skupaj v petek popoldne ob 9. uri s sv. mašo iz cerkve sv. Štefana. Rajnkima sestroma Mary in Catherine bo di ohranjen časten spomin med nami in spominjajmo se jih v molitvah!

POLITIČNA ZMEŠNJAVA V DRŽAVI INDIJANA.

Guverner McCray v zaporu v Marion County jetnišnici.

Indianapolis. — Voditelj republikanske stranke hite skupaj k posvetovanju, kaj naj ukrenejo. Upanje do zmage so izgubili. Izjava sodnika Andersona je presenetila glavno mesto države, v kateri pravi, da je imel že veliko kriminalnih slučajev, ta pa je največji med vsemi.

Domneva se, da dobi McCray dosmrtno ječo, ker se lahko računa na vsak pregrešek 5 let, obtežilnih obtožb je pa trinajst. McCrayevi prijatelji so mnenja, da bo resigniral sam, da na ta način obvaruje stranko večjih nepravil. V temu slučaju prevzame njegovo mesto Emmet Branch iz Martinsville, kateri je že dalje časa aktiven politikar republikanske stranke v državi.

Guverner McCray je zelo potr, ko so mu nekateri prijatelji segali v roko, si je brisal solze.

RAZNE VESTI.

— Kansas, City. — Nepoznani človek je bil raztrgan na kosce. Kakor se domneva je nesel neko eksplozivno snov, katera mu je najbrže padla iz rok ter eksplodirala. Detonacijo je bilo slišati tri bloke daleč, kosce ponesrečenega so pa pobirali en blok od mesta nesreče.

— Waukegan, Ill. — William James Thretheway star 44 let, je s svojo sestro spremljal mrtvo truplo svojega očeta iz Chicage proti Ironwood, Mich., na Chicago North Western vlaku. Bolehal je pa že dalje časa na srčni napaki, kar je bilo vzrok, da je v vlaku ga napadla slabost, nakar se je mrtev zgrudil na tla. Sestra je nadaljevala svojo žalostno pot.

— New York. — Za \$150.000 vrednosti v dijamantih so banditi pobrali New Yorkskemu draguljarju Charles Kresneyu, katerega so zvezali in s silo odprli tri blagajne, lastnika pa mučili, da je moral iskati pomoči v bolnišnici.

— Chicago, Ill. — Na State in 25. cesti se je zgrudila neka okrog 25 let stara ženska. Drugega sledu ni, kakor da ima na spodnjemu perilu začetno črko "M."

— Denver, Colo. — Nelli Waters 29-letna banditka in njena soproga istega poklica, sta napadla nekega šoferja. Nelli pa gotovo ni bila zelo vešča v uporabi samokresa, tako, da je namesto šoferja, streljala na svojega soproga ter ga na roki ranila. Oba sta sedaj na varnem v ječi v Littleton.

— Bellefont, Pa. — Albert Platt, obdolžen umora 18-letnega dečka in Wylie Morgan, kateri je umoril šest-letno deklico, sta bila dne 28. aprila zjutraj usmrčena na električnem stolu.

— Arthur Bieglow 6834 Merrill ave. v Chicagi je bil aretiran radi obdolžitve, da je prodal eno in isto loto trem različnim osebam.

— Washington. — Posrečilo se jim je aparat za premikajoče slike tako zboljšati, da so v stanu vzeti sliko, leteče topovske kroglice.

— William Randolph Hearst, ponuja občinstvu za \$12,000.000 bondov po 6 odstotkov in pol obresti. Bondi so popolnoma varni, ker so kriti z veleposestvi Hearsta.

— Boston. — The Ford Motor Co. je napravila lansko leto \$82,263.483 dobička.

— Washington. — Nova ameriška križarka Cincinnati je zadela ob skalo blizu Guago otoka. Poškodovano so prepeljali v Corkorabo pristanišče, kjer jo bodo popravili.

— Za mesto v Palestini, katero bo imelo ime "Chicago" je nabranih \$100.000, katere je prejel v ta namen Dr. Cha'im Weitzmann, predsednik organizacije Zionistov.

— Peking. — Amerikanski parnik Robert Dollar 11. se je potopil v reki Yangtze blizu Chang Chow, ko je zadel v neko skalo. Potniki in moštvo so se rešili, kakor tudi večji del tovora.

DELAVSKI VODITELJ USTRELJEN, OSEM RANJENIH.

Sodi se da ni bil strel namenjen njemu. Eden ranjenih se bojuje s smrtjo.

Sovraštvo med delavstvom je priklopelo do vrhunca na seji voznikov sladodela, da so pričeli streljati na mostovžu Electrical Workers hale v Chicagi; pri kateri priliki je bil vodja voznikov sladodela ustreljen, med tem ko se je pogovarjal s svojimi prijatelji. Par ur pred dogodkom je določil stavko 300 voznikov sladodela. Robert Devere električkar je tudi dobil štiri strele, prepeljali so ga v bolnišnico, kjer nimajo upanja, da okreva.

Radi nesporazuma je prišlo do sovraštva in prepira, kar se je končalo s smrtjo.

Male tatove obešajo velike paspušcajo.

Fort Wayne, Ind. — Edward Smith, kateri je bil spoznan krivim, da je udril v neko trgovino, iz katere je odnesel tri škatlje rib, je bil pri tamošnjemu sodišču obsojen na 14 let ječe.

Vprašanje o izključitvi Japoncev dela veliko preglavico pfezidentu.

Washington. — Prezident Coolidge in državni tajnik Hughes si belita glave, radi prizadevanja, da bi stvar kar najbolj mogoče z lepim izpeljala.

Več sestankov je že bilo, a do sedaj še niso prišli do sestave načrta, za izpeljavo iz tekoč. Vsak predlog, kateri pride od strani Hughesa, ali pa kateregakoli, ki so zoper izključitev Japoncev, naleti na velik odpor.

Največjo pozornost se daje predlogu, da se dovoli ista kvota, kakor ostalim narodom, kar bi dovolilo 146-tim Japoncem vstop v Ameriko letno. Ta načrt bi bil edina rešitev iz te zagate.

Sekaj drva in zveči tobak proroča 95-letni stavec.

David Leeka iz Shenandoaha, kateri je star 95 let, a še popolnoma pri moči je rekel, ko so ga vprašali, na kakšen način se je obdržal tako čilega do take starosti, da mu največ pomaga sekati drva to, ko žveči tobak.

Mr. Leeka je prišel v letu 1839. v Iowa zajedno z Rev. Henry De Long, kateri je tudi dočakal starost 90 let. Od tam se je preselil v Fremont County, kjer je kupil 160 akrov sveta po \$1.25 za akro, kateri velja danes \$250. Poleg farme ima tudi mlin.

\$10.000 letno, ako se ne poroči.

Zena bivšega bankirja Ly-mon Waltona iz Chicage je v svoji oporoki napravila, da dobi njeni soproj od zapuščine v znesku \$235.000 vsako leto \$10.000, dokler se ne poroči, ako se pa poroči, pa dobi omenjeno svoto njen sorodnik.

Žalni glas iz Dolenjske metropole.

PODROBNO POROČILO O SMRTI NOVOMEŠKEGA PROŠTA DR. SEBASTIJANA ELBERTA. — ROPARJI ODKOPALI UMRLIGA KOŠIČKA IN OROPALI NJEGOVO TRUPLO.

(Izvirno poročilo za Edinost.)

Dne 25. sušca je v Novem mestu za vedno zatislil svoje oči prošt dr. Sebastijan Elbert. Od lanskega poletja je bolehal, a letos se mu je notranja bolezen shujšala, dok jej je istega dne končno podlegel. Pogreb se je vršil 28. marca popoldne. K tej žalni funkciji je prišel sam knezoškof dr. Jeglič z dvema stolnima kanonikama in je blagopokojniku govoril v zadnje slovo, pel pontifikalni rekvium ter vodil žalni sprevod čez veliki trg na pokopališče, kjer so ranjkega prošta položili v materin grob. Pogreba so se vdeležili vsi uradi — od ljubljanske vlade je bil zastopnik dvorni svetnik Kremenshek — občinski odbor z županom dr. Režekom, ravnateljstva srednjih in ljudskih šol z vso mladežjo, meščanstvo, ki je razobešilo črne zastave, razne korporacije in mnogo okoličanov. A vse je vstrajalo v kljub silnemu dežju, ki je padal še čez poldan.

Pokojni prošt je bil rodom Nemeč iz bavarske Pfalze. V njegovi mladosti se je rodniina Elbert preselila v Ljubljano, kjer je bila zaposlena v Cinkelnovi tovarni. Mladi "Bastelj" je obiskoval ljubljanske šole, najprej dovršil Mahr-ovo trgovsko šolo, a potem prestopil na gimnazij, šel v bogoslovje ter pel novo sv. mašo. Kapelanoval je v Škofji Loki in Podbrezju ter med tem napravil bogoslovni doktorat. Nato ga je poklical tedanji knezoškof — pozneje, kardinal dr. Missia za svojega tajnika, potem je bil prefekt v bogoslovnem semenišču ter je večkrat supiral obolele profesorje. Dobil je kanonikat pristolnici in je med tem časom položil še izpite iz pravoznanstva ter bil v Gradcu promoviran za doktorja obojnega prava.

A s temi akademičnimi stopinjami dr. Elberta se je še le njegovo pravo delo začelo. L. 1898. je po smrti prošta Urha in Gorici odhajajoči škof dr. Missia imenoval za njegovega naslednika v Novo mesto stolnega kanonika dr. Elberta. Kot tak je on obenem tudi mestni župnik. Mladi prošt je v kapiteljski cerkvi opazil nekatere praznote. Sklenil je prenoviti v prvi vrsti presbiterij. Omislil je krasen marmornat gotičen tabernakelj z lepo menzo, pod kateri je shranjeno truplo sv. mučenca Feliksa. Preslikan je bil ves presbiterij, kateremu so poseben kras slikana okna iz katedralnega stekla svetovnoznanne tvrdke Neuhauser v Innsbrucku. Slike predstavljajo delno zgodovino kolegijatnega kapitelja kot sstanove-Habsburžanov — nekdanjih rimsko-nemških, pozneje avstrijskih cesarjev. Glavna slika velikega altarja kaže župnega patrona sv. Nikolaja, katero je dal med voj-

sko osnažiti na Dunaju in umetno konservirati, da bi je čas ne uničil. Delo je namreč iz 16. stoletja od slavnega italijanskega slikarja Tintoretto. Ta umotvor opisuje program novomeške gimnazije l. 1901. Na pevski kor je prošt Elbert postavil nove orglje, ki so izbornu uglašene. Ob vojski jih je rešil, da niso pobrali piščal. Istotako se mu je posrečilo obdržati dva velika zvonova, ki sta se po vsej okolici razlegala kot glasila Gospodovih dni, ko so po drugih cerkvah mijavkali le majhni zvonovi. Prošt Elbert je pod prejšnjo avstrijsko vlado imel velik ugled, kakor je omenjal sam Presvetli v svojem žalnem govoru. — Pa tudi za napredek mesta je bil vnet. S svojim vplivom je podpiral akcijo za napeljavo zdrave vode iz Stopič. Če je bilo treba intervenirati pri vladi, je bil v prvi vrsti prošt Elbert. Za moško bolnico v Kandiji in žensko poleg kapiteljna je storil mnogo korakov in zastavil svoje pero. Med vojno se je napeljala električna razsvetljava ne le na kapiteljnu, ampak tudi po vsem mestu — tudi na njegovo spodbudo. Da se je zidalo novo gimnazijsko poslopje, je on pospešil s svojo tehtno besedo na Dunaju in v Ljubljani. O proštu dr. Elbertu pač veljajo tudi besede Horacijeve: "Nen omnis moriar."

Temu žalnemu glasu pridemo še enega, ki tužno doni cvetni teden tu v mestu in v okolici. Poročali ste že o smrti milijonarja Košička, ki je pokopan v Smihelu. Te dni poče glas, da je njegov grob odkopan in da so baje tatovi

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO, itd.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega dobitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah se bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:	
500 — Din.	\$ 6.90
1,000 — Din.	\$ 13.45
2,500 — Din.	\$ 33.50
5,000 — Din.	\$ 66.50
10,000 — Din.	\$ 132.00
100 — Lir.	\$ 5.20
200 — Lir.	\$ 10.05
500 — Lir.	\$ 24.25
1,000 — Lir.	\$ 47.25

Pri pošiljtvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja častokrat menja, dostikrat docela nepričakovno, je absolutne nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljvatve na kažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOLAVNO.

Vse pošiljvatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO

ZAKRAJSEK & CESARK

70-9th AVE., NEW YORK CITY.

EDINOST

(UNITY)

Ishaja vsaki torek, sredo, četrtek in soboto. — Issued every Tuesday, Wednesday, Thursday and Saturday.

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill. Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	\$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	\$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	\$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	\$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	\$4.00
"	For United States per half year	\$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	\$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	\$2.50

Dopisi važnega pomena, ki se jih hoče imeti priročne v gotovi številki, morajo biti doposlani na uredništvo pravočasno in morejo biti prejeti vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. Na dopise brez podpisa se ne ozira.

Entered as second class matter October 11th 1919, at Post Office at Chicago, Ill., under the act of March 3rd 1879.

Katero sredstvo je boljše?

V Angliji ni upostavljena prohibicija in vendar kljub temu izjavljajo statistikarji, se pije v Angliji danes mnogo manj kot pred tridesetimi leti, ko je bil angleški narod proglašen za narod pijancev. Vprašanje pride, s kakimi sredstvi je Anglija omejila pijančevanje. Poročilo pravi, da so k temu največ pripomogli pridigarji, ki so prenovili človeška srca. Za temi časopisje, ki je vestno pisalo za abstinenco. Izdatki za to so tako neznatni, da jih sploh omenjati ni treba pravi poročilo.

V Združenih državah pa stane davkoplačevalce prohibicija celih 38 milijonov dolarjev letno. Ta svota se porabi, da bi se forsirala prohibicija. In ali vse to doseže kak vspeh? — Seveda ga doseže, tak vspeh, da milijone nagrabijo vsako leto razni graftarji, da se pije več ko prej, ko je bilo pijačo dovoljeno prodajati. Danes vse producira žganje in koliko strupenega, radi katerega jih mnogo pomrje. In kljub vsemu temu pravijo, da je Amerika dežela prohibicije. Kdor pa to prohibicijo pozna, se smeje v pest.

Kdor hoče vzgojiti trezen narod in istega pripekljati na pot treznosti, ta mora najprvo reformirati človeško srce. Ko srce reformiraš, tedaj reformiraš celega človeka. Mase, ki so navajene na pijačo ne bodo krenile na pot treznosti, kakor četa vojakov, ko jim poveljnik zapove v drugo smer. V to je treba ljudi pripraviti, kot zadosten dokaz služi prohibicija pri nas v Ameriki. Suhači lahko Volsteadov zakon tako poostre, da bo za vsako osebo v Ameriki stal s kolom policaj, pa še ne bodo dosegli vspeha, kakoršnega si želijo. Saj danes še tisti, ki to postavijo čuvajo ne izpolnjujejo iste. Kako naj to pričakujejo od drugih? — Če hočete narod resnično privedi na pot treznosti, tedaj narod na drug način vzgajajte. Vzgojite in reformirajte najprvo na lep način njegovo srce, in ko boste pridobili za stvar njegovo srce, tedaj boste pridobili narod za prohibicijo.

Sila se ni še nikdar dobro obnesla. Zlasti ne v takem oziru, kakor je forsiranje prohibicije. Ljudstvu ne gre v glavo, da bi mu imel kdo pravico braniti to, kar je človeški rod užival svobodno tisočletja. Žganje je resnično uničilo že nekatero človeško življenje. Toda do kraja nespametno pa je prepovedavati ljudem pijačo kot lahka vina in piva za potrebo.

In če že hočemo imeti prohibicijo naj učijo narod spolnjevati jo na lep način, ne pa s silo. Sredstva, kakoršnih se sedaj poslužujejo rodijo le korupcijo, odeduštvo, ljudem pa uničujejo v srcih spoštovanje do postav.

Kansas City, Kans.

Cenjeno uredništvo: — Tukaj Vam pošiljam svoto \$4.00 za Vaš list Edinost. Komaj pol leta bo odkar sem naročnik, pa moram priznati, da mi Edinost najbolj ugaja med vsemi slovenskimi listi v Ameriki. Ako bi ne imeli tega lista katoliški Slovenci v Ameriki, bi z njimi delali naši protiverški fanatiki, kakor bi hoteli. Sem naročnik še par drugih slovenskih listov in zato vem, kaj tudi drugi pišejo. Toda odločil sem se pustiti druge in imel bom samo Vašega, ker Vaš list je v resnici na pravi poti.

Nekateri naši rojaki ne razumejo položaja katoliških Slovencev v Ameriki. Ti mislijo, da katoliški list bi moral samo lepo pobožno pisati in nasprotnikom nastavljeni lica, bi moral nastaviti še desnega ako bi ga ti po levem udarili, in tako nadaljevati svojo karijero. Ta krščanski izrek ne velja tukaj. Ta izrek pomeni in znači potrpežljivost v drugih ozirih, ne pa v takih, kjer to sovražnik nastavlja nož na srce. Naša katoliška vera je preveč dragocena in prevažna, da bi katoličani morali molčati, kadar jo sovražniki tako kruto napadajo, kakor je baš naša slovensko časopisje v Ameriki. Ko sem prečital Vaš uvodni članek zadnji teden: "Vedno hujše..." Sem vprašal svojega sosedo, ki dobiva umazani list Prokleta in bral sem notri grdi dopis iz Barbertona. Rečem Vam čitatelji, da kaj tako umazanega še nisem čital v kakem časniku. In potem se še nekateri izjavijo, kaj bi se bojeval, pušti jih naj v miru. Ravno zato pa je tako med nami, da so tisti, ki se štejejo za katoličane vedno tako kimali, češ: pustimo jih v miru. Oni so neprestano narod zapeljavali na napačno pot. Možakarji le kar pogledajte okrog sebe, tudi Vaša krivda je to!

Katoličani imamo edino odločen in v resnici za katoliška načela bojujoč list v Edinosti. Še ta naj utihne potem bomo prepuščeni nemili usodi naših sovražnikov in delali bodo z nami kar bodo hoteli. Katoliški slovenski možje je pomislite malo to! Jaz sem premišljeval in ko vidim, kaj delajo nasprotniki dan za dnem, pa rečem, da Edinost jih še pre malo, še bolj bi jih mogla, ker taki lopovi, kakor so slovenski rdečkarji, ki pišejo Proklete ne zaslužijo nobenega usmiljenja. Pomislite koliko ljudi so že pogubili, ki so bili nekoč zvesti naši veri in takim naj bi se prizanašalo? Poglejte,

kako oni katoličanom prizanašajo. Le mi smo tako kratkovidni, da radi prizanašamo. Pozdravljam vse katoliške Slovence v širem Ameriki, kakor tudi v stari domovini!

Zvesti naročnik Edinosti.

Aurora, Minn.

Sprejmite še nekoliko vrtic iz te naselbine. Nekateri so že navajeni. Zato naj omenim sedaj le nekoliko pohvale. Ustavil sem se kakor navadno pri Mrs. Verant ter bil postrežen, kakor ponavadi. Mrs. Verantova hiša je že znana po svoji gostoljubnosti. O stal sem tukaj dva dni. Mrs. Smolich mi je tudi pomagala do novih naročnikov ter mi kazala hiše tukajšnjih rojakov, zakar se ji najlepše zahvaljujem. Obema Bog plačaj!

Z delom gre tukaj bolj slabo. Posebno po zimi je bilo slabo. Sedaj se delo nekaj odpira in je upati na kaj boljšega tudi v tej naselbini.

Protiversko časopisje je tudi tukaj naredilo mnogo škode. Priporočal bi tistim kričarjem okoli Glas Svobode, Proletarca in Prosvete, da naj grejo gledat, kake elemente so vzgajali s svojo umazano pisavo. Naletel sem na žene, ki se za glavo držijo in kričijo kako so nesrečne, ako želite imena jih objavim prihodnjic. To je sad Vašega satanskega dela. Kdor meni ne veruje, naj gre od hiše do hiše, pa bo videl da je istina ali ne kar pišem. Zares žalostne posledice in slabo življenje. Nasprotno pa najdete v katoliških hišah, če tudi so priprosti in revni vsaj mir in lepo človeku dostojno življenje. In še pravijo, da širijo izobrazbo. Ako je to izobrazba, potem bi rad vedel, kaj sploh se naj svetu še imenuje izobrazba?!

Vsem dobrim rojakom v naselbini kolikor jih je še pa ključem le krepko naprej, saj Vas je še veliko. Držite se svojih pravih naukov in Vašega duhovnika in napredek bo Vam zasiguran. Vsem hvala za prijaznost in Bog plačaj!

Leo Mladich pot. zastopnik.

Chicago, Ill.

— Naša šolska sestra Decolata Zel je te dni nevarno obolela in je odšla zdraviti se v bolnico v Springfield, Ill. Blagi sestri želimo, da se zdrava vrne med nas čimprej!

— Mr. Frank Avguštin st. se nahaja jako kritično bolan. Te dni je bil previden in prejel sv. zakramente. Dal Bog mu ljubo zdravje!

— Krsti zadnjih dni v slovenski cerkvi: — Družini Mr. in Mrs. Andrew Kavčič se je

narodila brhka hčerka, ki so jo krstili za Julijo Marijo. Kumovala sta Peter Čemažar in Marija Kavčič. — Družini Mr. in Mrs. Anton W. Kučiver se je narodil čvrst sinček, ki so mu dali ime William Frederick. Botra sta bila Frank in P. Kučiver. — Družini Mr. in Mrs. Louis Majcen se je narodil tudi sinček, ki so ga krstili za Frank Anton. Kumovala sta Anton in Josephine Farkas. — Vsem družinam čestitamo!

RAZNO.

Tvojnica za izdelovanje nemških potnih listov.

Berolinska policija je po dolgem trudu izsledila v petek veliko ponarejevalnico potnih listov. Na Poljski meji se je že dolgo opazalo, da so številni inozemci z nemškimi potnimi listi prekorčili mejo. Pri neki aretaciji pa so ugotovili, da potni list ni bil pravično sestavljen. Nadaljna preiskava je dognala, da obstoji v Berlinu velika centrala za ponarejanje potnih listov, katero sta vodila Fritz Feldman iz Rumunije in Maks Tennbaum iz Poljske. Potni listi so se potvarjali kar na delobelo. Dosedaj je bilo aretiranih šest uradnikov, med njimi dva ruska državljana in dva Poljaka. Feldman in Tennbaum sta še pravočasno pobegnila čez mejo.

Velikodušna bandita.

John A. Ross živeči na 3700 N. Harding ave. v Chicagi je bil napaden od dveh roparjev, ko se je vozil v svojem avtomobilu. Roparja sta ga olajšala za \$20 in se tudi poslužila Rossovega avtomobila. Bila sta pa tako dobro srečna, da sta dala okradenemu 7 centov za karo, radi avtomobila sta mu svetovala, da je najbolje, če si kupi novega.

Iz šale se storila nesreča.

St. Louis. — Sam Davis 55 let star, nočni čuvaj, je prišel v pool room, katerega lastnik je Bruce Moyer. V šali zagrabila Davis Moyerja in se začela metati. Ko sta se par minut metala, sune Moyer z nogo Davisa, ravno na žep, kjer je imel Davis samokres, kateri se sproži in smrtno nevarno rani, Davisa. Prepeljali so ga v kritičnem stanju v bolnišnico.

Benetke se pripravljajo na veliki katoliški kongres.

V Benetkah se žurijo s pripravami za četrti katoliški kongres, kateri bo meseca avgusta in se pričakuje, da bo eden najvažnejših kar jih je še bilo do sedaj. Kongresa najvišji cilj je, prinesiti mir narodom s sodelovanjem celega katoliškega sveta. Veliko oči je obrnjenih na ta kongres z upanjem, da na podlagi krščanskih principov, pride do resničnega zaželjenega miru.

Kolumbovi vitezi iz Colorado se sestanejo v Denverju.

Denver. — Konvencija kolumbovih vitezov države Colorado bo 4. in 5. maja. Več kandidatov bo sprejetih v prvi razred reda, po končanemu obredu bo na čast zunanjim delegatom napravljen banke.

Vsi skupno se udeležijo svete maše v ponedeljek 5. maja ob 8. uri zjutraj.

DROBNE VESTI.

— Lowell, Mass. — Ogenj je vpepel sedem poslopj in eden gasilcev je zgubil življenje več pa je ranjenih, ko so se trudili omejiti požar, kateri je ogrožal del mesta. Škoda se cenil nad en milijon dolarjev.

— Iz Japonske poročajo, da se je vlada odločila, da pošlje Japonce, kateri so vsled potresa prišli ob domovja v Brazilijo, kjer bodo delali na bombazevih plantažah.

— Portland, Ore. — Veliki požar je napravil Portland Lumber Comp. škodo za \$400,000, zgorelo je četr milijona čevljev lesa v sušilnici. Ogenj je tudi povzročil, da je 200 delavcev omenjene družbe, sedaj ob delo.

— New York. — V letu 1923. je bilo na križiščih različnih prog usmrtenih 2,268, ranjenih pa 5,314. Sklicana je konferenca merodajnih oseb za 1. in 2. maja v Chicagi, na kateri se bo razpravljalo na kakšen način bi bilo mogoče nesreče omejiti.

— Schenectady, N. Y. — Eksplozirala je turbina, katero so preizkuševali. Uhajajoča para je do smrti ožgala enega, medtem, ko so trije smrtno ranjeni, več pa lahko.

— Bremerhaven. — Te dni so v Nemčiji iz pristanišča Bremerhaven spustili v morje novi trgovski parnik severonemškega Lloyda, Columbus.

— New York. — Josef Burke, kateri je skočil iz Brooklinskega mostu, v samomorilnem namenu radi brezdelnosti, bo okrevl.

— New York. — Trije izletniški parniki so pogoreli v New Yorkem pristanišču, ko je eksplozirala gasolinski tank. Več oseb je bilo ožganih, mrtvih ni bil nihče. Škoda cenijo nad en milijon dolarjev.

— Tokio. — Japonska baje ne bo podpirala prezidenta Coolidge v nameravani svetovni konferenci. Sumi se, da bo Francija, Italija, kakor tudi Japonska proti nameravani akciji razorožavanja. (Vsaka teh držav ima svoj posebni vzrok, da podpira militarizem.)

Fraze in besede imajo v zakupu politikarji, kadar kandidirajo pred volitvami.

Bolj kot kdo rad govori, toliko manj rad poslušajo druge kadar govorijo.

Dr. W. M. MacGovern.

Preoblečen v prepovedani Tibet.

(Dalje.)

Prvi da nje deževalo. Šli smo navzdol in sicer večkrat hitreje, kakor smo pa hoteli. Satan je nosil zaboj s kinoaparatom, je padel, in je bil dragoceni tovor že v veliki nevarnosti. Mejo med angleško Indijo in Sikkimom smo prekorčili po mostu. Prišli so sikkimski obmejni stražniki in so nas vprašali, kam in kako. Naredil sem se popolnoma nevednega in nisem razumel ne sikkimščine in nobenega drugega podobnega narečja. Vsi obupani so slednjič odnehali in so nas pustili naprej; saj so bile potne listine v redu, in to je zadostovalo. Prenočili smo na prostem, pol milje za obmejno vasjo, in smo si skuhalih obed. Imeli smo meso,

riž, jajca in čaj. Red je bil zmeraj isti, jedel in pil sem isto, kar moji služabniki, iz iste posode, samo da sem po orientalskem običaju kot gospod vzel svoj delež zmeraj prej, preden so oni začeli. Po jedi smo kramljali vselej še po par ur, ker zahteva po tamošnjih navadi vsaka malenkost dolgotrajno obravnavanje. Tako sem obenem svojo sikkimščino zmeraj bolj spopolnjeval.

Takoj v začetku potovanja sem videl dogodek, ki mi je pokazal vse otroško mišljenje Sikkimezov. V neki vasi smo nakupovali živila, in Satan je naletel na moža, s katerim je bil imel prej neko konjsko kupčijo. Takoj sta začela vpiti drug na drugega in sta se tako drla, da je bila naenkrat

vsava vas po koncu. Besede so se spremenile v udarce, in dirjala sta po vsej vasi ter se obkladala s pestmi in najbujnejšimi orientalskimi priimki. Krv pa ni bilo niti kapljice, si ni upal nobeden preveč udariti. Dirke sem se udeležil nazadnje tudi jaz, sem Satana zagrabil in se po svoje "pogovoril" z njim. Povedali so mi potem, da se konjska zadeva vleče že tri leta in da je vselej isti ropot, kadar se junaka srečata.

O sledečih dneh ne vem povedati nič posebnega. Mule so imele le pičlo krmo in so začele omagovati; njih strežaj jim je hotel pomagati in je dal vsaki kotel zelo močnega čaja, ki so ga seveda željno srebale. In uspeh? Najstarejša mula, glaseča se na lepo ime "Paris", je postala tako ohlala in prešerna, da je začela skakati in da je pometala ves svoj tovor po tleh. Koliko truda smo imeli, da smo spravili vse spet v red. Dežela, po ka-

teri smo potovali, je bila le redko poseljena, malo smo videli vasi in revne so bile. Včasih smo naleteli na prav majhna, prav skrito ležeča selišča; v njih živijo Lephi, prvi prebivalci Sikkima. Današnji Sikkimi so — kakor smo omenili — le tibetski priseljenci. Lephi so otroški in boječi, njih kultura stopnja je najnižja. Govoriti z njimi ne moreš, njih jezik ni sikkimščini pravi nič soroden.

V neki vasi sem videl nekaj posebnega: vodnjak, pokrit s kamnitim nadzidkom, na njem pa marmornata plošča z angleškim napisom. Napis mi je povedal, da je ta in ta gospod vodnjak zgraditi. Niti on niti kdo drugi v vsej okolici ni znal napisu brati, a to je bilo vseeno. Ploščo so bili napravili v Kalkuti in so jo bili z velikanskimi stroški spravili sem. Take stvari so značilne za tibetske razmere. Dežela je splošno neizrečno siromašna in

revna, par aristokratskih rodov in pa je zelo bogatih. A svojega bogatstva ne znajo dobro uporabiti. Tako razpadajo na primer celo svetišča in samostani, a v svetiščih, da je olje zelo drago.

Postajam kuli.

Satan je bil že spet staknil nekega prijatelja in se je bil v njegovi družbi strahovito napil. Ko smo šli drugi dan naprej, je neprestano padal s konja in je slednjič obležal, popolnoma brez zavesti. Moral sem odrediti en dan počitka. Tedaj sem začel misliti, da bo treba počasi Evropeca sleči in obleči domačina.

V tej deželi je Evropec tako redka prikazen, da je gotovo že vsak vedel zame. Obšel sem torej sikkimsko obleko in sem si pobarval lase; če me kdo natančno ne preišče, me bo gotovo imel za Sikkimeza. Ta polovična sprememba se mojim spremljevalcem ni zdela prav nič čudna; menda so že davno mislili, da

nisem čisto pri zdravi pameti. Pripovedoval sem jim, da hočem obiskati tudi tibetsko mesto Lahen in da hočem imeti s tamošnjim znamenitim lamo velik teološki razgovor.

Zivil je začelo polagoma primanjkovati, zlasti jajec in svežega mesa. Kupili smo pa od karavane, ki je prišla s tibetskega gorovja dol, malo zmrznjenega mesa. Tibetski kmeti jedo meso surovo, Sikkimezi ga pa sesekajo in skuhamo s praprotjo. Pečenega mesa domačini nikdar ne uživajo in pravijo, da jim dela težko sapo, če grejo na gore. Ponoči smo se vsi naenkrat zbudili, in strašno nas je pikalo in bodlo. Ulegli smo se bili na kup gnijočega listja in smo bili kar posejani s pijavkami. Natrosili smo nanje soli, in so takoj odpadle, a spali nismo več.

(Dalje sledi.)

J. M. Trunk:

PODOBE IZ NARAVE.

Naši zemlji je voda skrbna mati. Kakor so otroci oskrbljeni z vsem, ako skrbi za nje neutrudljivo materino srce, tako vspevajo tudi stvari, če jih napaja voda, kakor mati svojo deco.

Kako hitro dvigne cvetlica glavico, ako ji priliježe voda. Kako oživi utrujena žival, če se napije iz bistrega studenca. In človek? Ali more za dalj časa pogrešati te najzdravejše in najcenejše pijače? Kako ga oživi ob poletni vročini, kako okrepča na utrudljivem potu? V mrzlici dviga bolnik roke in prosi požirka vode. Umirajoči izražajo mnogokrat v zadnjem trenutku le to edino željo, da se jim nudi nekaj vode. Zato pa pristiže Spasitelj "napajati žejne" med telesna dela usmiljenja in obljube nebeško plačilo vsem, ki ponujajo bližnjemu iz prave ljubezni požirek vode.

4. Voda koristna.

Mnogi vrelci hranijo v sebi zdravilno moč. Brezštevilni bolniki najdejo v vodi takih vrelcev olajšavo in zdravje. Kako bi izgledalo glede tako potrebne snage, ako bi ne bilo vode? Manjkala bi prva podlaga zdravja in blagostanja.

In koliko skrivnih moči spava v vodi, na koliko načinov jo človek izrablja! Velike obrtniške stroke bi bile brez vode docela nemogoče, in nemoč tudi marsikateri promet. Voda veže deželo z deželo, ker nosi brhke ladje v daljne kraje. Bistri gorski potok goni mlinska kolesa in nam pomaga do kruha. Reke so ceste, ki segajo globoko v osrčje dežele. V novejših časih se vodne sile izrabljajo posebno v proizvodnji toli potrebne elektrike. Kot sopar goni parne stroje, z eno besedo, voda nam je potrebna kakor zrak.

Zato je v tesni zvezi s človekom in naravo, ki ga obdaja. Ali si moremo misliti žalostnejšega kraja od pokrajine brez vode? Kar je človek brez oči, to je pokrajina brez vode. Jutrovec zato pravi: Voda je duša, je oko zemlje. Prav ima, ker voda razvedruje in oživlja tudi v tem oziru. Kdo ni občutil v duši te skrivnostne, oživljajoče moči, ko se je vozil po kakem jezeru? Nehote se vzbudi tudi pri prostemu človeku v srcu blažilni čut, ki sili po izrazu v pesmi. Kje se lesketa jezero, kje šumi reka ali potok, katerih bi še ne bil opeval noben pesnik? Kdor se vozi po divnem Blejskem jezeru, mora ob tem veličastnem prizoru zaoriti: " . . . čujte gore in bregovi,

da sinovi Slave smo."

Ure, ki jih preživljamo ob takih utisih, se nam neizbrisljivo ugledajo v spomin. Veličastna narava nam se kaže v dvojni krasoti, ako se zrcali v gladkem površju sanjajočega jezera.

5. Višji pomen vode.

Tudi višji pomen vode se more tolmačiti na različni način. Voda ne igra samo pri paganskih narodih važne vloge, temveč tudi v krščanstvu. Se dandanes velja voda mnogim paganom za nekaj svetega, za izvor božanske moči. Mnogi stari narodi so si domnevali, da je iz vode prišlo vse, kar obstaja. Zato so vodi žrtvovali, zidali ob vrelcih in rekah svetišča ter tam opravljali svoja bogoslužja. V vodi se zrcali nebo, zato so iz vode tudi skušali prorokovati.

Kakor muslimu, je bilo nekoč tudi izraelskemu ljudstvu zapovedano, da se mora vsak pred molitvijo očistiti z vodo, kar naj bi značilo, da se mora človek pred Bogom prikazati z očiščenim srcem, s čisto vestjo. Ta običaj je prešel tudi v krščanstvo, pred vsem, ker je posvetil vodo s svojim krstom v Jordanu Krist sam in jo odločil za vidno znamenje pri sv. krstu. "Kdor ni prerojen iz vode in duha svetega, ne more v kraljestvo božje (Jan. 3, 5.)"

Naravna voda, ki oživlja, krepiča, čisti, vse prešine, vse premaga in ne miruje, je naravna podoba bistva in delovanja milosti božje. Zato je značilna tudi njena uporaba pri sv. krstu. Tu zaznamuje najbolj moč tega zakramenta, ki nas očisti in okrepča ob enem.

Ta očiščujoča in krepčajoča lastnost vode je pa obenem tudi lepa podoba one očiščujoče moči, ki izhaja iz Boga in se razodeva v človeku. Že pri ustvarjanju se omenja ta pomen. Sv. pismo govori: "Duh božji se je razprostiral nad vodami (1. Mojz. 1, 2)." Pisatelj Lorinser pravi: "Preden je zasijalo sonce, in se prikazal lunin blede svet, preden so zalesketale zvezde, ko je bil svet, prišedši iz roko Najvišjega, še v obliki nevidne tvarine neizmernih prepado in brezobličnih tmín, se je že razprostiral duh Božji nad vodami in je ustvarjal novi svet pod podobo sv. krsta."

10.000 m visoko v letalu.

Francoski letalec Montanier je dosegel s poletom čez 10.000 m nov svetovni rekord. Termometer njegovega aparata je kazal v tej višini 52 stopinj C pod ničlo.

"Dondons je pa že tku na svet, d b človek skorej žihrdjav, de je na najtaboljšm konc za eno figo. Za takele, k ste vi mistr editar je že še, ampak za takele ldi k sm pa jaz je pa že tku žautov, de b se človek včas kar fentu.

Z mujm bratm Petrm tam v Najjork je že spet velk trubl. Špet ga po kanclijah gonja in sprašujejo. Kokr že navdn, de vselej v takm slučaj mene na pomuč pokliče, me je tud to pot. Revčm m je razložu su je težave k v resnic niso majhne. Je djav: "Jest sm že tku nesrečno minuto rojn, de me vse dol deva. Prej m je Skaza, skazo delav, zdej m jo pa bruklinsk gspud. Ta je še bel hud kot prejšn. Skaza me je samu okrcu, de sm včas res zaevilu, a ta m pa kar torbeo natakne na usta, de še govort ne morm, kakor b rad in kokr b se gepiral. Tku m še ni noben krvi piv ku ta. Saj so bli še tud kak drug ldje, pa smo žihrd govorl kar smo htel.

V zadnč sm tud prov gotov pričakov, d me bodo puval na katolšk shod, de b jm kakšno hiš najmamo muvedu — pa m še nebeden bsede ni reku. Seer na eno vižo je še bolš d me niso povabl, ker najjorške slannkarce b me ofrcale d kej, če b m v roke doble. Veš Pavle, kdr b mev ktero srečat se jo vognem, ker so m obljubile, d m bojo enkrat v roke dobile in prov pošten ofrcale.

Pa še vse b blo, k b človek imev doma vse v red. Še v domač hiš najmamo miru. Naš ata Zeksar so tko hdi zadnje čase, de sam kajakjo pa zabavljajo čez navs. Če se jm kter če kej zgovort, ga naže nejo pa z lblansko srajco, figo, itd. Tga pa ata ne pomisljo, de so enkrat sam lblanske srajce nosil in tud bli ena lblanska figa. Tga našga Benedikta, k j ravn drgač poštena duša, včas ata tud tku aufmišajo, d j revč že tku ner-

vozen, de še govort pozab, kdr so ate zraven.

Pavle, veš kaj t bom prasu, pa tu brez vsaceh hecu. De m dobod kakšn pozišn kje, jest b s najraj mufu s tega Najjorka, ker m že vse smrdi od najboljšga pa do ta slabga."

Tko vidte m je potožu muj brat Petr v Najjork. Mrha se m smil, k j v takm žalostnm položaj. Jest ga bom prporoču za vašana direktorjm miljonskega fonda. Bo mev revč dobr pozišn. Tist fondk bo že vaču. Lawndalskm rdečm pulitkarjem se pa tud gepira, da mu dajo nekolc bel mastn pozišn, sej se je Petr dost trucav in gnav za miljonsk fond.

Sej Petrčm na vse zadn b ne biv tku slab človek, sam k b mu biv Boh mal večjo merco pamet dav. Tko mu pa mal fali in to ga pa vedn nadleguje in po mužganeh šraufa. Vse to pa tud na njegov karakter upliva, kokr lunine spremembe na vreme. Revč včas prov tist drug dan pobija, kokr dan prej zagovarja. Ajstn, vzemimo n. pr. miljonski fond. Tko ga je revč zagovarju, de sva s bla zarad tga večkrat hdu skregana in se gledala k pes in mačka. Potm ga j htu pa pubijat. Veste mužaka v njem ni dost. Pavle ni še nkol suje besede snu. Petr jeh pa usak dan tku požira, de je nevarnost, de s nam še zađau. Prov s tga vzro-

Zakaj židovska vera prepoveduje jesti prašičje meso.

Svetovno znano je, da je židom strogo prepovedano jesti meso, na katerikoli način: zakar pa vzroki še niso do konca znani. Vse Mojzeseve postavbe so bile na podlagi hijeničnega zakona in razlog je prasič naj umazanejših živali, ki morala biti glavnji vzrok za prepoved. Poleg tega, so pa še drugi važnejši varokl, na katere je Mojzes prepovedal ljudem jesti svinjako meso. Jajca ali zalega trakuje so večkrat zaležena v svinjskem mesu. Svinja poje vse kar dobi in pri tam poje tudi to zalego, ki je pozneje razvije v svinjskem mesu "čyst" ki se počasi preide v meso. V ti obliki zamore ostati več let, dokler ji človeški želodec ne da dovolj sorokote potom katere se razvije v novo življenje in iz tega pride trakuja, ki povzroča mnogo gorja ljudstvu. To vzrok valed katerega bi se morali vedno svinjako meso dobro prekuhati predno se ga zavije. Veliko moč, žen in otrok trpi in se zdravi za razne bolezni med tem ko, dokler ji človeški želodec ne da dovolj sorokote potom katere se razvije v novo življenje, nobene ambicije in je malenkoličen. Želodec postane večkrat kisel in hrana noče doli po grlu. Omedlečni napad se tu in tam pojavi valed trakuje. Pripletlo se je celo, da je trakuja zlezla v sapnik in zadavila bolnika. Rešilo se tega paravala predno vse umori. Naročite si dovolj Laxatan zdravila za \$10.48 pri Laxal Med. Co., 362 Laxal Bldg., Box 963, Pittsburgh, Pa., še danes ker jutri je lahko še prepovedano postati polnopravni žid.

KAKO NAPREDUJEMO.

Mogočne električne lokomotive, ki operirajo v Ricky Mountains, vlečejo vlake po strminah kontinentalnega razvodja. Kedar vlak vozi navzdol, tedaj taka lokomotiva s pomočjo električnih naprav zavira vlak in obenem generira elektriko, ki se po žicah zopet vrača nazaj v elektrarno, s katerim procesom pomagajo znižati stroške za gonilno silo, ki jo porabijo, kedar vozijo v hrib. Elektrifikacija odstrani nesnago in dim, podvoji obrat proge, prospesi promet prihrani na premožu in je v vsakem oziru koristnonsna. Trinerjevo zdravilno grenko vino vsa postavi na noge, kedar se ne počutite dobro, če trpite vsled slabega teka, slabe prebave, zaprtja, če imate glavobole, imate slab spanec ali trpite vsled kakih drugih žalodčnih neredov, ker isto izžene iz sistema vso strupeno tvarino, ki se tam nabere vsled naravnega procesa kisanja, izčisti vaša čreva pomaga do večje aktivnosti prebavnih delov, podvoji vašo eneržijo in vas obvaruje pred mnogimi boleznimi, proti katerim se ne more ustavljati telo, ki ni v dobrem stanu. Če ne morete dobiti Trinerjevo zdravilno grenko vino pri domačem lekarnarju ali trgevcu, pišite na Joseph Triner Company, Chicago, Ill.

ka ga morm rešt. To sm vam htev puvedat, de ne boste Petra tku slab sudil, kukr st ga. Pa tud to, d boste vedl kakšne križe in težave mora vedn prenašat.

VAŠ PAVLE.

Nov mikroskop. Iz Jene, kjer se nahajajo svetovnoznane optične delavnice tvrdke Zeiss, poročajo, da je profesor Siedentopf sestavil mikroskop, ki omogoča 25 tisočkratno povečavo.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE
Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!
Phone Roosevelt: 8221

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Cenjenim naročnikom in vsem rojakom po državi Ohio in Pennsylvaniji naznanjamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik Mr. Leo Mladich, ki je pooblaščen birirati naročnino za liste Edinost Ave Maria in St. Francis Magazine, kakor tudi oglase in vse, ki je v zvezi z imenovanimi listi.

Rojakom ga prav toplo priporočamo, da mu grejo na roko in mu pomagajo pri razširjevanju katoliškega tiska. Uprava Edinosti in Ave Maria.

NA POČITNICE

kdor se hoče po trudapolnem delu na svežem zraku odpohiti, naj pride za nekaj dni na farmo:

JOHN MOHARJA
v Pau Pau Lake, Mich.

Stanovanje in hrana v hiši. Cene solidne. Pojasnila daje imenovani lastnik.

Tja pridete ako vzamete iz Chicage parnik do Benton Harbor, Mich. Od tam Waterwelle karo do River View tam izstopite pet minut North in ste na mestu. — Z železnico pridete tja z Marquette vlakom. Izstopite v Konome, Mich. od tam vzemite River View karo in vas pripelje na mesto.

(4-23. 5-6. 8-13.)

Smarnice.

Vsem onim, ki si žele nabaviti smarnice za mesec majnik, nudimo sledeče knjige:

Tisti, ki hoče v družbi svoje dobre nebeške Matere srečo romati proti nebeski domovini, kakor je nekdaš s svojo telesno mamico romal na Brezje ali kam drugam, naj si izbere Ludovik Skufca: Smarnice ali romanje v nebeško kraljestvo v Marijinem mesecu. Cena 95c.

To so nedvomno ene najlepših slovenskih Smarnic. Po par letih presledka jih človek zopet želi slišati in z istim zanimanjem poslušati. Jaz mislim, da se po naših domačih cerkvah in ob naših vaških znamenjih nobene tolikrat ne bero, kakor ravno te. To so prave ljudske Smarnice.

Devica Verna v spodbudo in potrjenje vere, je za naše dni in brezverstva zelo prikladna knjiga. Te smarnice je spisal Rev. J. Godec. Cena 95c.

Smarnice arskega župnika so tudi lepe in priljubljene. Cena 95c.

One, ki bi hoteli kaj novega, bi pa opozoril na:

Dr. Josip Jerše: Znamenje na nebu. Cena.....95c

Ime Jerše, je najboljša reklama za njegove Smarnice. To se že četrte. Kadar se je reklo, da Jerše pripravlja Smarnice, za tisto leto so vsi drugi smarničarji odložili pero, ker so vedeli, da tak specialist v tem ni nihče, kot on. To je splošna sodba ljudstva, ki je njegove Smarnice kar požiralo, kakor razpokana zemlja rahel dež. Ob njegovih Smarnicah čutiš, da te obdaja majska narava, polna cvetja in opojnega vonja. Lani so nam te najnovejše Smarnice prepozno došle, zato smo prepričani, da bodo rojaki letos hitro segli po njih. A moramo naprej povedati, da jih nimamo veliko na razpolago. Kdor jih hoče dobiti, naj se kmalu oglasi.

Vsakovrstni kipi Matere božje, razne velikosti in kakovosti od \$1.00 naprej. Pri naročilu označite, kako visok in kakšen kip želite. Rdeče lučice s stolalom ali viseče na verižici tudi lahko dobite pri nas.

Knjigarna Edinost

1849 W. 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

JAVNA ZAHVALA

Podpisani se javno zahvaljujemo vsem, ki so izkazali zadnjo čast mojemu pokojnemu bratu Franku Robida.

Zahvaljujem se č. g. Jakob Černetu za prekrasne cerkvene in pogrebne obrede. Zahvaljujem se šolskim otrokom, ki so prvič v naši naselbini peli pri sv. maši zadušnici za pokojnim. Lepa hvala vsem o nim, ki so darovali prekrasne vence in šopke.

Zahvaljujem se pevskeму zboru "Slovenija" ki je svojemu članu kot zadnji pozdrav pel žalostinke v cerkvi in na pokopališču. Zahvaljujem se vsem tistim, kateri so ga spremlili na zadnji poti k večnemu počitku.

Se zahvaljujem v imenu matere in očeta živeča v Jugoslaviji in popolu bratov Rudolfa in Viktorja Turk živeča v Sheboyganu in v imenu vseh drugih sorodnikov.

Anton Robida,
žalujoči brat.
Sheboygan, Wis., dne 25. aprila, 1924.

— Ko pridobiš novega naročnika na katoliški list, položiš s tem kamen na obrambeni zid svoje vere.

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St. Chicago, Ill.
Rojakom se priporočam pri nakupu raznih
BARV, VARNISEV, ŽELEZ
IA, KLJUČAVNIC IN
STEKLA.

Naiboljše delo, najnižje cene. Prevezam barvanje hiš zunaj in znotraj. pokladam stenski oasir.

SLOVENSKA KUHARICA

je zopet prišla in smo jo prejeli v nekako 30 izvodih. Gospodnje, ki jo željijo naročiti, naj to store takoj, dokler ne poide. Knjiga vsebuje blizu 670 strani in je ilustrovana z številnimi slikami, ki kaže gospodinji, kako se pripravljata za kuhno ali kak drug namen ta ali ona stvar. Stane samo \$4.00. Pišite po njo takoj!

Knjigarna Edinost

1849 — West 22nd St. CHICAGO, ILL.

BLAGODEJNA MOČ HRANJENJA

Ustvarja zaupanje, neodvisnost in priliko. Mnoga velika bogastva so imela svoj začetek v skromnosti. MILJONE LJUDI HRANI — RAVNO ZA TA CILJ. Zavzemite se tudi vi tako delati in zadovoljni boste z uspehom.

KASPAR STATE BANK

1900 Blue Island Ave., vogal 19. ceste
CHICAGO, ILLINOIS

Naš INOZOMSKI ODDELEK Vam vedno najboljše postreže pri pošiljanju denarja, s prevznimi parobrodskimi listki za in iz Evrope, izdeluje razne zaprisežene izjave in druge potrebne listine.

Varna banka za vlaganje vašega denarja.

ZVONARJEVA HČI.

POVEST.

Spisala E. Miller. — Priredil Fr. Steržaj.

11. Pri delu.

V zvonarni se je pričelo skrivnostno delovanje. Stari Rudnik je razodel sinu in zetu račune rajnega učenika in začeli so vsi trije mešati in oblikovati. Za poskušnjo hočejo vlti mali zvonec. Mojster Rudnik, čegar vodstvu sta oba prepustila livarno, je dejal:

"Če bo iz zvona kaj, ga o priliki prodamo, ali pa ga za reklamo obesimo nad glavnim vhodom v livarno; — če pa ne bo nič, bomo potrpeli škodo, kakor je navadno pri prvih poizkusih, ko si človek misli, da bo kaj, pa ni nič."

"Poguma ne bomo takoj zgubili," — je pripomnil sin, "saj smo pri prejšnjih mojstrih, kjer sem se učil, delali prav tako in mojster Gert de Won v Amsterdamu, kjer sem bil nazadnje, je s tem postal najslavnejši livar."

Henrik pa je oblikoval v jami za vlivanje. Zamislil se je na novo obliko pri takoimenovanem zvonoveem zrnu. Po učenikovem mnenju bi to zrno ne smelo biti tako topo, ampak lahko topno od vrha do roba. To bo koristilo zvoku, je omenjala pripomba na modrem zvezku z računi.

Več kot stokrat se je začul med njimi vzklik: "To je bil mož. Kako je prišel na to misel? Zakaj nismo sami prišli do tega?"

In na to je sledil odgovor sivolasega mojstra: "Temu je bilo ravno dano."

Vsi trije so govorili med zanimivim delom z velikim spoštovanjem o učenem in vendar tako skromnem možu, ki mu neizprosna smrt ni dovolila, da bi bil videl in užival svoje življensko delo.

Mojster Rudnik je zahteval od obeh:

"Če bi sam ne dočakal, da bi bilo delo dovršeno, potem je vajina stroga dolžnost, postaviti skromnemu učencu nagrobni spomenik, kakor ga nima nihče daleč na okoli in vklesati na njem: "Iznašel je čudovito zvonečo zmes zvonovine in dal zvonu obliko, ki daleč presega vse sedanje po lepoti in glasu; imenovali pa so ga "čudaškega učenika." Tako naj bo napisano."

In zraven je še pripomnil: "Ta napis sem tudi zapisal v modri zvezek, da ga nihče ne pozabi."

Sin in zet sta ugovarjala besedi "čudaški učenik," toda stari mojster je dejal:

"Vedno je bilo tako, da ljudje velike duhove, ki hodijo svoja pota, zaničujejo in se norčujejo iz njih. Ta napis bodi v pouk poznejšim rodovom."

Medtem, ko je to govoril, je nesel čisto kepo rdečega bakra v peč in Jože je odtelal potrebno množino očiščenega, srebrnobelega cina zraven. Za delo so prijeli vsi trije s svojimi krepkimi, zdravimi rokami; skupno so se osrčevali v boju z zemejskimi zakladi. Molk je vladal med delom v zvonarni, le tupatam potrebno vprašanje, vzklik, nakar je sledila medsebojna pomoč. Drug drugemu so pomagali pri delu na skrivnosti novega, lepega namena. Stari Rudnik je oblikoval lepe gotske črke iz voska za napis in jih pritrtil na ilovnato zvonovo obliko.

"Kaj pa pisarite?" ga je vprašal sin in pogledal radovedno v jamo.

"Saj boš bral, ko bo gotovo," mu je odgovoril oče na

kratko.

Cela dva dni je trpelo to skrivnostno delo. Niti novi pomočnik in ne učenec nista smela ta čas vstopiti v livarno. Delala sta v sosednjem prostoru na novi brizgalnici. Prav dobro sta vedela, da obstoji delo onih treh v skrivnostih, ki so bile znane samo mojstrovim sorodnikom. Bila je pa tudi stroga cehovska prepoved in huda kazen, če se je kdo hotel uriniti v te skrivnosti. Zato se jima ta ločitev od onih treh ni zdela nič nenavadnega ter sta se prizadevala do večera iznenaditi mojstra z dovršeno brizgalnico.

Med tem, ko so vsi trije mojstri z vso vneto modrovali in se trudili ob svojem lepem, težkem delu, je pa imel sejo luterski cerkveni odbor pri luterskem mestnem župniku. V zgornjem nadstropju župnišča — nekdanjega samostana — je bila posvetovalna soba. Na sredi je stala ozka, podolgovata, hrastova miza, na obeh straneh pa umetno izrezljane klopi. Na zgornjem koncu je slonel v naslonjaču pastor (luterski župnik). Roki v dolgih in širokih rokavih uradne obleke, sta počivali na mizi. Prijazno je gledal, ko je prepričevalno govoril svojim štirim prisednikom:

"V Timotejevemu pismu, prvo poglavje, osma vrsta, beremo: Če kdo svojih, posebno domačih ne preskrbi, je zatajil vero in je hujši od pogana."

Pastor se je ozrl po možeh. Četvero resnih obrazov se je istočasno sklonilo nad temne suknje in nihče ni znil besedice. Oni je nadaljeval: "Zvonar Henrik Dodona je naše vere, podpirati ga moramo, čeravno se je oženil s katoličanko. Ako bomo mi družini na roko, se bo on sam lahko bolj pokazal gospodarja, ko se mu narodi otrok. Obljubil mi je, da bodo vsi sinovi krščeni in vzgojeni v naši veri."

"Prav zato bi svetoval, gospod pastor," se oglasi prvi starejšina, "da počakajmo prvega otroka. Če bo deček in ga prineso v našo srenjo, potem naj se mu da v delo novi zvon na mestni hiši. Če ga pa da katoliško krstiti, bo pa mestni svet oddal delo luterskemu mojstru drugam."

Pogladil si je temno brado in zavestno pogledal po ostalih treh, ki so mu odobravalje prikimali.

Toda pastor je premišljeno nadaljeval:

"Če se mu pa rodi hči in ne bo dobil dela od naše strani, je čisto mogoče, da ga katoliška žena pripravi do tega, da bo dal še dečka katoliško krstiti. Meni se zdi boljše, če smo mu na roko."

In skoro pridigovaje je nadaljeval:

"Kje pa imate ljubezen božjo? Ne ljubimo samo z besedami in z jezikom, marveč v dejanju in resnici. Ne daj se premagati hudemu, ampak premagaj hudo z dobrim."

Besedičenje možakov se je nadaljevalo. Pastor je hotel pridobiti srca s preračunjeno ljubeznijo tako, da bi Henrik vsled njegove prijaznosti in zaupljivosti sploh ne mogel svojega otroka dati katoliško krstiti.

Svetovalci pa, prebrisani trgovci, niso računali z duševnimi občutki ljubezni in zaupanja:

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarico. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

Dve kvalitete so, ki določajo vrednost!

Dobro obleko se vedno izplača kupiti radi dveh kvalitet! Ko pride do cene je malo razlike med ceno dobre obleke in obleko nižje kvalitete — a velika razlika pa je v modi, izdelavanju, blagu, in vrednosti.

Vzorec dveh kvalitet in dveh vrednostij se lahko opazni v naših moških in zamlade fante oblekah ZA SPOMLAD

Z DVOJNIMI HLAČAMI

ki jih prodajamo po \$35.00

DRUGE OBLEKE VSE Z DVOJNIMI HLAČAMI PO:

\$25, \$30, \$40, \$45 IN VIŠJE.

PRIDITE IN OGLEDJTE SI NAŠE PONUDBE!

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA,

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.

IZ JUGOSLAVIJE.

(Nadaljevanje s 1. strani.) Okradli truplo. Ljudje so si ob njegovi smrti pripovedovali razne izmišljotine, kakor da je z njim pokopano veliko denarja, zlata ura in dragocenosti. A niso pomislili, da se mrtvec ni sam preoblečel. Sicer bo sodna komisija na licu mesta dognala, kaj je na celi stvari. Ali je bila krsta odprta, se še ne ve. Povojna psihoza rodi žalostne sadove, da niti mrtvih ne puste v miru povati.

Denar davkoplačevalcev za Smalovo izvolitev.

Sodni odlok zabranjuje zakladničarju Oskar Olsonu, izplačilo iz državne blagajne stroške primarne kampanje guvernerja Smalla. To povelje je bilo izdano v Springfeldu po okrožnemu sodniku Smithu. Do tega koraka je privedel davkoplačevalec Edward McDonnel iz Chicage. Nasprotniki guvernerja Smalla zatrjujejo, da je bila Smalova kampanja plačana iz denarjem državne blagajne, ali bolje rečeno, iz žepov davkoplačevalcev.

Sneg in dež v severni Dakoti.

Fargo, N. D. — V zapadnem delu Dakote sneženi zameti ovirajo brzojavni promet, medtem ko poročajo z vzhodne strani, močno deževje.

Vihar je bil tako močan, da je podrli 200 brzojavnih drog od Dakote Central kompanije.

Ogromno takso za potovanje v inozemstvo

bodo plačali poslej v Nemčiji. Nemška vlada je odredila, da mora vsak, kdor hoče zapustiti Nemčijo za daljši ali krajši čas, plačati takso v znesku 500 mark. Takse prosti so samo bolniki, časnikarji in otroci izpod 14 let.

Se je zmotil.

Gospod pride domov, žena ga jezna sprejme: "Danes si zopet napravil nekaj lepega. Tako si se po telefonu dri nad kuharico, da mi je takoj odpovedala službo."

"Vraga, jaz sem pa mislil, da govorim s teboj!"

— Berlin. — Poroča se, da je Tirpitz v Nemčiji prevzel nominacijo kandidata za nemško ljudsko stranko.

Veliko ljudi je takih, ki vidijo slabo samo na drugih, na sebi pa ne.

Zmotiti se je človeško, odpuštili zmoti je pa krščansko.

Resnica je vedno toliko močnejša, da rani tistega, kateremu jo poveš.

NAZNANILO!

Rojakom Slovincem naznanjam, da sem pričel na svoje roko mizarstvo in tesarsko obrt. Sprejemam nova, kakor tudi dela za popravo. Barvam hiše znotraj in odzunaj. Varušam in vsa druga dela spadajoča v to obrt.

Rojakom se priporočam v naklonjenost!

FRANK MARLEY

2300 — So. Hoyne Ave. CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 2115.

NEKAJ POTREBNEGA

je za vsakega, da ve, da imam in vodim sedaj na

1832 W. 22nd Street CEVLJARSKO OBRT.

Popravljam in na zahtevo izdelujem nove čevlje po meri naročene. Delo najbolje. Se uljudno priporočam

ANTON ZUPANČIČ
1832 West 22nd Street.
CHICAGO, ILL.

(4—18.)

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljše svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

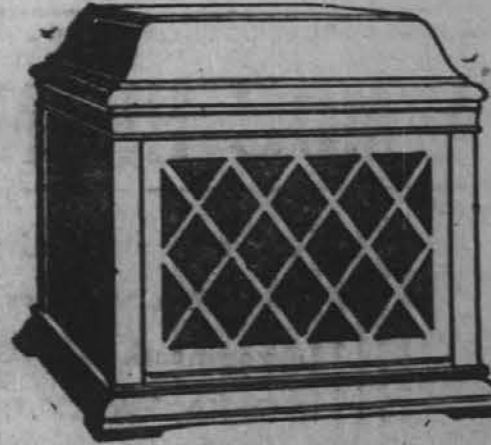
SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR. CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

ELY, MINNESOTA

GRAMOFONI

so pri zabavah kakor naša. Vam odslužijo pri domačih zabavah, kakor vsak godec.

Ako ga še nimate v Vaši hiši, pridite v našo trgovino, ki jih imamo v zalogi in ogledjte si jih. Imamo vsakovrstne slovenske in angleške plošče.

POLEG DRUGEGA imamo v zalogi vsakovrstno blago za šivilje. — Vsakovrstne narejene obleke, za žene, dekleta, male deklice in otroke.

IMAMO veliko izbero moških oblek, močne trpežne hlače in cele obleke za na delo. Vsakovrstne srajce za praznike in za na delo. — Raznovrstno spodnjo obleko. — Klobuke in kape in vse druge potrebščine, ki spadajo v trgovino z mešanim blagom.

TRPEŽNE in močne čevlje za praznike in za na delo. Kakor tudi galoše, "over shoes" za mrzlo vreme, dobite pri nas vsake vrste.

GROCERIJO imamo v zalogi vedno najboljšo, zakar se posebno priporočamo našim gospodinjam.

Pridite in prepričajte se!

Slogar Bros.

ELY, MINNESOTA,

Phone: 104

AKO STE TUDI VI

med onimi rojaki, ki so namenjeni v stari kraj na pomlad, je v vašo korist, da pišete naši tvrdki za pojasnila in ji poverite vse tozadevne posle. To bo za vas pomenilo najboljše postrežbo, zaradi katere je naša tvrdka splošno znana in priporočana! Imejte to na umu!

RAVNO TAKO JE VAŠO KORIST, ako nam poverite vse posle, ki so v zvezi z dobavo vaših sorodnikov in prijateljev iz starega kraja. Naša tvrdka vam bo izdelala potrebne izjave (affidavite), poslala karto, nudila pomoč ob prihodu v New York itd., kakor je to storila že za številne druge rojake, od katerih so se mnogi javno zahvalili za točno postrežbo!

:-: Pošiljanje denarja. :-:

Naša banka ima svoje lastne zveze z pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljave so dostavljene prejemniku na dom ali zadnjo pošto brez vsakega odbitka. Naše cene so vedno med najnižjimi.

Vse pošiljave se nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

Denar pošiljamo ali po pošti, ali potom brzojavnega pisma, ali pa direktnem brzojavu.

Mi pošiljamo dolarje v Jugoslavijo in druge dežele po pošti in brzojavno.

Za obilna naročila se vam priporoča.

SLOVENSKA BANKA

Zakrajsek & Cesark

70 — 9th AVE.,

NEW YORK, N. Y.